Nro. 219.

DZIENNIK

PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW W LWOWIE.

Dnia 22go Grudnia 1794.

Gazety CCXIII.

HOLLANDYA.

Z Hagi dnia 22. Liſtopada.

W tuteyſzey Rządowey Gazecie umieſzczona ieſt Relacya z wyſpy *Martyniki*, że w *Cayenne* murzyni zrobili powſtanie, i wſzyſtkich białych ludzi wyrznęli, powodem tego bydź mieli przybyli tam Kommiſſarze z *Francyi*, ktòrzy wolność murzynóm ogłoſili.

 Fran-

Francuzki Reprezentant ludu *Gillet* wydał proklamacyę, w ktorey się wyrażaią następuiące rzeczy: „ Teraźnieyszy Magistrat *Mastrychtu* ma zostać tym czasem, w prawach, i zwyczaiach kraiu nie ma się nic odmieniać; podatki maią zostać też same, które do tych czas, i wybierane będą dla Rzeczypospolitey Francuzkiey. Zaręcza się własność i bespieczeństwio obywatelom; ci atoli, ktorzyby powszechną spokoynyść burzy i lub mieli porozumienie z nieprzyiaciołmi, maią bydź iak naysurowiey ukarani. Policya ma bydź w ręku kommendanta (Jenerała *Bernandotte*) żadne rozrządzenie bez niego wydaném bydź nie może: wszystcy emigranci muszą w przeciągu dni 14. pod karą Konfiskaty nazad powrócić. „

Ponieważ obywatele *Antwerpii* opieszałymi okazali się w wypłaceniu Kontrybucyi nałożoney 10. millionów; dla tego zarządzili Reprezentanci Francuzcy, aby ta kontrybucya codziennie do 100,000. liwrów wzrastała, i 10. zakładników brano póty, pokiby zupełnie wypłacona nie została. Magistrat tedy Masta *Antwerpii* użył śrzodków surowych, aby przynaglił do wypłacenia zupełnego tey kontrybucyi,

Woy-

Woyſka nieprzyiacielſkie w kraiu naſzym ieſzcze na zimowe kwatery nie odeſzły, lecz zawſze takie czynią marſze i poruſzenia; które okazuią, że chcą przeyść przez rzeki *Waal*, *Ren*, i *Yſſel*, i obeyść linie ufortyfikowane od *Greb*, aby tak iakim bądź ſpoſobem do właściwey *Hollandyi* wedrzeć ſię mogli. Tym czaſem znaczne korpus C. Królewſkie ſukkurſowe przymaſzerowało do Hrabſtwa *Zütphen*, i czynią ſię takowe przygotowania, że ſię ſpodziewaią udaremnić nieprzyiacielſkie przedſięwzięcia.

Od którego czaſu *Francuzi* ſą w fortecy *Nimwegen* nic ważnego ſię nie wydarzyło. Owſzem zgodził ſię kommendant *Francuzki* z kommendantem *Hollenderſkiego* woyſka na przeciwko wſpomnioney fortecy konſyſtuiącego, że ſię zechcą wſtrzymać od wſzelkiey bezpotrzebney kanonady, a z ſtrony Francuzkiey przyrzeczono także: że w czaſie tey ſpokoyności żadnych bateryi ſypać nie będą.

Podobnież oświadczył Francuzki Jenerał kommenderuiący woyſkami konſyſtuiącemi koło *Bredy* tamecznemu kommendantowi naſzemu: iż ponieważ nie ma ieſzcze roſkazów na przedſięwzięcie oblę-

oblężenia, i żadnych nie czyni do tego przygotowań, dla tego kanonada, i ucieranie się forpocztów byłoby postępkiem gubiącym ludzi bez żadnego zamiaru, i tak obadwa Jenerałowie zgodzili się na to: aby szarmicle były wstrzymane.

Francuzki Jenerał *Gratly* żądał od kommendanta *Pruskiego w Wesel*, aby baterye na wyspie *Reńskiey* wysypane kazał demoliować, ponieważ inaczey nie będzie mógł wyspy za neutralną uznać. Kommendant odpo[w]iedział, że tego przedsięwziąć nie może bez rozkazu Królewskiego, i że się Króla oto zapyta. W reszcie Francuzi kilka razy z tem się słyszeć dali, że nie mieli zamiaru bombardowania fortecy *Wesel*, i że się to tylko przypadkiem stało.

Miasto *Thiel* ieszcze bombarduią, i w nocy z 13. na 14. dzień Listopada wrzucili 263. kul ignistych i granatów haubicowych.

Armia *Hollenderska* ściąga się po większey części pod *Gorcum*.

Dla złey karności woyska *Angielskiego* wiele miast, a osobliwie *Zwoll*, *Campen*, i *Ultraiekt* nie chciały przyiąc *Angielskiego* Garnizonu. Dla tego główna kwatera Xięcia *d'York* powróciła do *Arnheim*.

Z Am-

Z Amſterdamu donoſzą: że ſię tam udaią oblewy wodne.

Część armii *Francuzkiey*, która była przy oblężeniu *Maſtrychtu* złączyła ſię z armią *Półnoçną*, druga zaś pomaſzerowała do okolic *Bonn*, i *Trewiru*, dla zaſtąpienia mieyſca tey, która z tamtąd ku *Moguncyi* ſię udała.

Garnizon *Hollenderſki* bywſzy w *Maſtrycht*, który ſię ſkłada z 3. Reymentów i 2. kompanii artyleryi, przybył do *Rotterdamu*.

Relacya urzędowna u nas wyſzła względem bombardowania *Maſtrychtu* zawiera w ſobie naſtępuiące okoliczności: „Dwie ze trzech części miaſta, ſą częścią ſpalone, częścią rozſypane, częścią nadwerężone, między któremi wiele znayduie ſię gmachów publicznych. W czaſie oſtatniego trzydniowego bombardowania od 1. do 3 Liſtopada więcey iak 12,000. bomb, i kul, między któremi była iedna bomba dwieſtofuntowa wrzucono do miaſta, a gdyby dnia 4. Liſtopada kapitulacya nie była przyſzła do ſkutku, iuż był przygotowany ſzturm powſzechny. Armia *Francuzka* ſkładała ſię z 80,000. ludzi i miała z ſobą 220. armat. Przeſzłoroczne bombardowanie,

któ-

które wytrzymała forteca *Mastrycht* z teraźnieyszém ani w porównanie póyść nie może. Od 1. do 3. Listopada 200. częścią zabitych, częścią ranionych było iuż obywatelow, iuż żołnierzy. „

I Garnizon z *Mastrychtu*, i inni przyieżdżaiący zapewniaią: że w armii *Francuzkiey* żołnierz każdy zacząwszy od Jenerała aż do ostatniego furmana od bryk systematem wolności ma głowę napełnioną

Nie pragnęliby w prawdzie za *Ren* przechodzić, ale się zawsze oświadczaią: że nie będą zważać na żadne niebespieczeństwa, iak tylko Konwencya roskaże Ku *Düsseldorf* zbliżaią się z wielką liczbą artyleryi.

Podług doniesień z *Francyi* miała Konwencya Xięztwo *Bergen* za kray neutralny uznać.

W Niderlandzie Austryackim z dobrami do Rządu *Austryackiego* należącemi bardzo dobrze się Francuzi obchodzą do tych czas.

I tak

I tak między innemi zabroniono było pod karą śmierci rąbać naymnieyſze drzewo w leſie koło *Soignes*, który do wſpomnionego Rządu należy.

ANGLIA.

Z Londynu dnia 18. *Liſtopada.*

Klub *Whig* odprawiał zgromadzenie przed kilką dniami w Oberży *Koronney*. Graf *Derby* prezydował.

Pan *Fox* miał mowę, w którey chciał okazać: „ że teraźniezy miniſter nie tylko ſwóy urząd otrzymał ſpoſobem Konſtytucyi ſię ſprzciwiaiącym; ale nadto władzę Korony niezmiernie wzmocnił, i lud w teraźnieyſzą nieſzczęśliwa woynę w ciągnął, „ Na końcu dodał: że póki tchu w nim ſtanie, będzie walczył za prawdziwym intereſſem Konſtytucyi *Brytańſkiey*.

Z tego Towrzyſtwa niektóre znaczne członki, iako to Xiąże *Portlandyi*, *Windham*, i *Burke* odeſzły, ale niedawno przez inne równie znaczne oſoby ich mieyſce zoſtało obięte.

NIEM-

NIEMCY.

Z Ehrenbreitſtein dnia 22. Liſtopadá.

Nie dawno w *Coblenz* ieden Kommiſ-ſarz Francuzki dał ſię przekupić pewne-mu znacznemu Panu, i nie wſzyſtkie ie-go meble ſpiſał, to ſię wydało; i wſpo-mniony Kommiſſarz był bez żadnego po-litowania natychmiaſt rozſtrzelany. W wielu domach ſzewcy i krawcy ſiedzą ra-zem, i bezprzeſtannie robią dla armii Francuzkiey. Nieiaki obywatel w nocy przy świecy zakopywał w lochu ſwoie naylepſze meble, Francuzki officyer prze-chodzący zobaczywſzy zapukał, a przy-woławſzy go do ſiebie rzekł: „Przyiacielu! ieżeli chceſz zakopywać ſwoie rzeczy, czyńże to w dzień, albo pozatykay przy-naymniey dziury do lochu, aby światła nie widać było. „

Francuzi nie przeſtaią ſypać baterye na przeciwko naſzey fortecy.

W Num. 216. na kar. 1722. w lin. 10. omyłką druku położono *Wender* za-miaſt *Windſor.*